

Folketingets Beskæftigelsesudvalg
lov@ft.dk

Christian Juhl
Christian.Juhl@ft.dk

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T +45 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748

24. maj 2017

J.nr. 20175200136

Beskæftigelsesudvalget har i brev af 28. marts 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 367 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Spørgsmål nr. 367:

”Fagbladet3F har i artikel af 26. marts 2017 oplyst, at der bliver anmeldt flere hudlidelser som arbejdsbetingede lidelser. Der henvises til <https://www.fagbladet3f.dk/artikel/flere-og-flere-anmelder-hudlidelser>. Ministeren bedes på denne baggrund redegøre for følgende:

- a) Hvad er årsagen efter ministerens opfattelse til det stigende antal lidelser på dette område?
- b) Hvad mener ministeren, at der kan gøres for at minimere det stigende antal lidelser?
- c) Gør virksomhederne og deres arbejdsmiljøorganisationer nok for at forebygge hudlidelser?
- d) Er Arbejdstilsynets indsats over for risikoen for hudlidelser tilstrækkelig?
- e) Hvor ofte giver Arbejdstilsynet hhv. vejledning/påbud/forbud i forbindelse med virksomhedernes manglende indsats for at forebygge hudlidelser, herunder vedrørende manglende/mangelfulde arbejdspladsbrugsanvisninger, mærkning og instruktion?
- f) Hvor ofte stiller Arbejdstilsynet krav til virksomheder om at udskifte farlige stoffer med mindre farlige stoffer (substitution) for at forebygge hudlidelser?
- g) Hvad er omkostningerne for samfundet i form af sygedagpenge, behandling og indlæggelser, pension og tabt produktion ved, at mange danskere pådrager sig arbejdsbetingede hudlidelser?
- h) Vil det være muligt at ændre loven, så det forebyggende arbejde styrkes? I bekræftende fald, hvordan?
- i) Hvilke aktiviteter vil ministeren igangsætte for at styrke det forebyggende arbejde og nedbringe antallet af anmeldte hudlidelser?”

Svar:

Ad a) Hvad er årsagen efter ministerens opfattelse til det stigende antal lidelser på dette område?

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Arbejdstilsynet:

”Det er efter Arbejdstilsynets vurdering for usikkert at drage konklusioner om ændringer i arbejdsbetingede lidelser alene på baggrund af det årlige antal anmeldel-

ser af en given lidelse. Det skyldes, at det samlede antal anmeldelser til Erhvervs-sygdomsregistret varierer fra år til år.

Arbejdstilsynet vurderer, at en eventuel stigning i hudlidelser bør belyses ved at undersøge, hvorvidt andelen af hudsygdomme i forhold til det samlede antal anmeldte erhvervs sygdomme er stigende.

En sådan analyse viser, at andelen af hudsygdomme i forhold til det samlede antal anmeldte erhvervs sygdomme ikke er steget inden for de seneste seks år. I 2011 var der således 2.366 anmeldelser om hudsygdomme svarende til 14 pct. af det totale antal anmeldelser. I 2016 var antallet af anmeldelser om hudsygdomme 2.496, hvilket udgjorde 13 pct. af det totale antal anmeldelser.

Arbejdstilsynets data kan ikke sige noget om årsagerne til antallet af hudlidelser.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Ad b) Hvad mener ministeren, at der kan gøres for at minimere det stigende antal lidelser?

Først og fremmest er det vigtigt, at virksomhederne overholder arbejdsmiljøreglerne.

Dertil er der mange fremadrettede initiativer i gang, der kan medvirke til at forebygge hudlidelser. Arbejdstilsynet har over for mig oplyst, at der bl.a. er fokus på hudlidelser i opfølgningen på tilsyn med arbejde med epoxy og isocyanater i vindmøllebranchen.

Som opfølgning blev der desuden under Arbejdsmiljørådet nedsat en arbejdsgruppe, der skulle komme med anbefalinger til, hvordan reglerne om epoxy og isocyanater efterleves effektivt.

Derudover pågår der sammen med Arbejdsmarkedet parter et arbejde i en dialoggruppe om kemiske formkrav, hvor det undersøges, hvordan der skabes en større sammenhæng i arbejdet med kemi på arbejdspladsen, og hvordan der sikres en effektiv instruktion.

Dette arbejde, mener jeg, er relevant i forhold til at nedbringe antallet af arbejdsbetingede lidelser, herunder hudlidelser, som følge af påvirkning fra uønsket kemi.

Endeligt vil jeg nedsætte et ekspertudvalg, som generelt skal se på, hvordan vi kan forbedre indsatsen for arbejdsmiljøet i Danmark.

Ad c) Gør virksomhederne og deres arbejdsmiljøorganisationer nok for at forebygge hudlidelser?

Til besvarelse af dette spørgsmål har jeg spurgt Arbejdstilsynet, der oplyst følgende:

”50 pct. af de 3.500 danske arbejdspladser, som i 2014 besvarede et spørgeskema om deres arbejdsmiljøarbejde, oplyser, at de inden for de seneste 3 år har foretaget

en kortlægning af arbejdsmiljøet med hensyn til kemikalier, dampe, gasser, røg, støv eller vådt arbejde. Denne andel er stort set uændret siden 2012.

Endvidere er henholdsvis 92 og 97 pct. af de arbejdspladser, som foretager en kortlægning af deres kemiske arbejdsmiljø, efterfølgende udarbejder en handleplan og igangsætter handlinger for at reducere udsættelsen for bl.a. kemikalier, jf. tabel 1.

Tabel 1. Virksomhedernes indsats ift. dampe, gasser, røg, støv eller vådt arbejde. Andel af virksomheder, som svarer ja til spørgsmålet.

Spørgsmål	2012 Pct.	2014 Pct.
Er der inden for de seneste 3 år foretaget en kortlægning af arbejdsmiljøet mht. dampe, gasser, røg, støv eller vådt arbejde?	51	50
Er der ved den seneste kortlægning identificeret problemer eller forbedringsmuligheder af arbejdsmiljøet vedr. dampe, gasser, røg, støv eller vådt arbejde?	49	44
Er der udarbejdet en handleplan for, hvordan arbejdsmiljøet vedr. dampe, gasser, røg, støv eller vådt arbejde kan forbedres?	86	92
Er det som følge af handlingsplanen iværksat aktiviteter for at forbedre arbejdsmiljøet vedr. dampe, gasser, røg, støv eller vådt arbejde?	87	97

Kilde: Virksomhedernes arbejdsmiljøindsats 2012 og 2014. Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø*

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger. Det er efter min opfattelse positivt, at en så relativ stor andel af virksomhederne efterfølgende laver en handleplan på baggrund af den kemiske kortlægning.

Ad d) Er Arbejdstilsynets indsats over for risikoen for hudlidelser tilstrækkelig?

Til besvarelse af dette spørgsmål har jeg spurgt Arbejdstilsynet, som oplyser følgende:

”Arbejdstilsynet fører risikobaseret tilsyn med kemisk arbejdsmiljø. Arbejdstilsynet afgiver reaktioner, når der er arbejdsmiljøproblemer eller udsættelse for kemiske stoffer på arbejdspladserne.

Arbejdstilsynet er fx særligt opmærksom på det kemiske arbejdsmiljø ved tilsyn på virksomheder, der fremstiller kemiske produkter som fx maling, og ved på tilsyn på autolakerier og andre virksomheder, hvor der anvendes farlige kemiske stoffer og materialer. Der føres blandt andet tilsyn med arbejdsstedets indretning - eksempelvis ventilationsforhold - samt med om værnemidler som handsker mv. anvendes korrekt.

Som en del af den koordinerede indsats mellem Arbejdstilsynet og Branchefællesskaberne er der udvalgt hudproblemer og vådt arbejde som et fokusområde inden for det kemiske arbejdsmiljø på blandt andet hospitaler og i landbruget.

Derudover vil Arbejdstilsynet som led i opfølgningen på arbejdet med epoxy og isocyanater i vindmøllebranchen sætte større fokus på, at reglerne på området efterlevs i praksis. Dette vil Arbejdstilsynet bl.a. gøre med en ny procedure på området, der fx meget konkret sikrer, at der følges op på vilkår i dispensationer”.

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Ad e) Hvor ofte giver Arbejdstilsynet hhv. vejledning/påbud/forbud i forbindelse med virksomhedernes manglende indsats for at forebygge hudlidelser, herunder

vedrørende manglende/mangelfulde arbejdspladsbrugsanvisninger, mærkning og instruktion?

Jeg har spurgt Arbejdstilsynet, som over for mig oplyser følgende:

”Arbejdstilsynet kan oplyse følgende om antallet af reaktioner givet i årene 2015 og 2016¹.

I kategorien hudlidelser er der givet følgende reaktioner i 2015 og 2016, jf. tabel 2:

Tabel 2. Antal tilsynsreaktioner i kategorien hudlidelser

Antal tilsynsreaktioner	Afgørelse uden handlepligt	Påbud	Strakspåbud	Vejledning	Total
2015	0	6	12	3	21
2016	1	4	15	10	30

Der kan muligvis være reaktioner vedrørende hudlidelser i andre af Arbejdstilsynets kategorier af arbejdsmiljøproblemer, f.eks. i kategorien ”allergifremkaldende belastninger” og ”øvrige kemi, støv og biologi”, men Arbejdstilsynet kan ikke uden en manuel gennemgang svare præcist på, hvor mange af disse, der omhandler hudlidelser. I disse kategorier er der i perioden givet følgende reaktioner i 2015 og 2016, jf. tabel 3:

Tabel 3. Antal tilsynsreaktioner i kategorierne allergifremkaldende belastninger og øvrige kemi, støv og biologi

Antal tilsynsreaktioner		§21-Påbud	Afgørelse uden påbud/uden handlepligt	Påbud	Straks-påbud	Vejledning	Total
Allergifremkaldende belastninger	2015	1	2		23	18	60
	2016	1	5	25	65	36	132
Øvrige kemi, støv og biologi	2015	1	17	114	121	72	325
	2016	2	14	127	165	82	390

For så vidt angår afgørelser om manglende/mangelfulde arbejdspladsbrugsanvisninger og instruktion, er det ikke muligt at trække særskilte data vedrørende hudlidelser.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Ad f) Hvor ofte stiller Arbejdstilsynet krav til virksomheder om at udskifte farlige stoffer med mindre farlige stoffer (substitution) for at forebygge hudlidelser?

Jeg har spurgt Arbejdstilsynet, som oplyser følgende:

”Der kan gives påbud om substitution med hjemmel i flere af Arbejdstilsynets regler. Det er dog ikke muligt ved en enkel søgning at identificere de af reaktionerne, der omhandler hudlidelser. Dette vil kræve en manuel gennemgang af reaktionerne. Det er dog Arbejdstilsynet opfattelse, at der formentligt ikke bliver givet mange reaktioner om substitution i forhold til hudlidelser. De reaktioner, der bliver givet om substitution handler ofte om de kræftfremkaldende stoffer.”

¹ Reaktionerne er trukket fra Arbejdstilsynets hjemmeside ud fra datoen for reaktionens afgivelse. Det bemærkes, at tallene ikke omfatter reaktioner givet til udenlandske virksomheder, samt at rådgivningspåbud, der er udløst af, at der er givet en række materielle påbud, ikke er talt med.

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Ad g) Hvad er omkostningerne for samfundet i form af sygedagpenge, behandling og indlæggelser, pension og tabt produktion ved, at mange danskere pådrager sig arbejdsbetingede hudlidelser?

Arbejdstilsynet oplyser følgende:

”Det samfundsøkonomiske tab som følge af arbejdsbetingede hudlidelser er vanskeligt at opgøre. Antallet af arbejdsskadesager, der afsluttes fra det ene år til det andet, har stor indflydelse på de samlede erstatningsudgifter. For at kunne sige noget om erstatningsniveauet, bliver man derfor nødt til at se på det over en længere årrække.

Tal fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikrings årsstatistik for 2016 viser, at de tilkendte erstatningsudgifter, som følge af erhvervsbetingede hudsygdomme, lå på mellem ca. 160 og 260 mio. kr. i 2010-2013, og herefter i 2014- 2016 er faldet til knapt 100 mio. kr. årligt. Denne nedgang vurderes primært at skyldes, at der er afsluttet færre sager end i de tidligere år.

Det er ikke muligt at opgøre udgifterne til sygedagpenge specifikt for gruppen med erhvervsbetingede hudsygdomme.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger.

Ad h) Vil det være muligt at ændre loven, så det forebyggende arbejde styrkes? I bekræftende fald, hvordan?

Jeg har spurgt Arbejdstilsynet, som oplyser følgende:

”Det er Arbejdstilsynets vurdering, at reglerne på arbejdsmiljøområdet i vidt omfang sikrer et sikkert og sundt arbejdsmiljø for alle ansatte i Danmark. Det forebyggende arbejde starter med en god og effektiv instruktion fra arbejdsgiveren, og at medarbejderne så overholder de retningslinjer, der er givet for arbejdet.”

Jeg kan henholde mig til Arbejdstilsynets oplysninger. Jeg kan i øvrigt oplyse, at jeg vil nedsætte et ekspertudvalg, som skal udrede og komme med anbefalinger til at styrke den samlede arbejdsmiljøindsats.

Ad i) Hvilke aktiviteter vil ministeren igangsætte for at styrke det forebyggende arbejde og nedbringe *antallet af anmeldte hudlidelser*?”

Som jeg har nævnt oven for under b) er der allerede flere igangværende initiativer, der vil kunne styrke det forebyggende arbejde og medvirke til at nedbringe antallet af anmeldte hudlidelser.

Af epoxyarbejdsgruppens anbefalinger har jeg allerede valgt at gå videre med 18 konkrete anbefalinger.

Der pågår endvidere et arbejde med Arbejdstilsynet og arbejdsmarkedets parter om kemiske formkrav. Jeg afventer også resultatet af dette arbejde, som jeg forventer,

vil munde ud i en model for kemiske formkrav, der kan styrke det forebyggende arbejde og dermed også medvirke til at nedbringe antallet af hudlidelser.

Venlig hilsen

Troels Lund Poulsen